

Goed moet geweldig worden

Talent voor morgen. Meer waarde met hogescholen.

VLHORA-congres, 11 februari 2019 in het Vlaams Parlement

Toespraak Eric Vermeylen

Waarom goed geweldig moet worden!

Hoge ambities voor onze hogescholen.

Goedemiddag iedereen

In Vlaanderen kunnen we prat gaan op goede hogescholen die elk jaar goede professionals afleveren. Daar is vriend en vijand het over eens.

Onze Vlaamse hogescholen zijn professionele organisaties: betekenisvolle scholen die voor 123.000 studenten excellente opleidingen aanbieden. Ze zijn gericht op de samenleving, met een steeds meer ontwikkelde praktijkgerichte onderzoeksfunctie, open naar de wereld en gedreven door de wens kwaliteit en professionele excellentie te blijven leveren. Als geen ander mixen onze hogescholen theorie en praktijk.

Maar is 'goed' wel goed genoeg? Moeten we niet ambitieuzer zijn?

Om onze economie, onze gezondheidszorg en ons onderwijs zélf op peil te houden, hebben we immers de beste talenten nodig. Om mee te werken aan de realisatie van de sustainable development goals van de Verenigde Naties hebben we de beste talenten nodig.

Het status quo is geen optie wanneer we al deze complexe maatschappelijke problematieken willen oplossen. En omdat de hogescholen een sleutelrol spelen in het opwaarts stuwen van talent, is bijgevolg ook voor ons een status quo uitgesloten.

Dirk Van Damme van de onafhankelijke OESO-denktank heeft zojuist onze uitdagingen geschetst. Diploma's, jazekeer...maar ze moeten een goede weerspiegeling van relevante competenties blijven. Opleiden voor relevante competenties, jazekeer ...maar er is hoogdringendheid voor STE(A) M-opleidingen, gezondheidszorg en leraarschap.

Levenslang leren is de norm... maar hoe geven we met onze diploma's een onderhoudscontract mee? En wat is onze business case? Gelijke kansen, jazekeer...maar hoe financieren we een gedifferentieerde studentgeoriënteerde aanpak op maat?

Beste collega's

Vlaamse hogescholen willen al deze maatschappelijke uitdagingen aangaan en hierin ook verantwoordelijkheid opnemen. We hebben dus hoge ambities voor onze hogescholen. Maar wat zijn nu onze sterktes en onze overtuigingen om die hoge ambities te kunnen waarmaken?

Laat me beginnen met drie vragen te beantwoorden.

Eerste vraag. Wat kunnen we het best?

Je leert een vak of job aan een hogeschool. We verlangen een hoge inzet van studenten en medewerkers. We vormen slimme ondernemers en sterke professionals die de wereld beter kunnen maken. We ontwikkelen state-of-the-art competenties. We realiseren grensverleggende experimenten met toekomstgerichte oplossingen voor KMO's en social-profitorganisaties. We vormen studenten met een open blik op de wereld, met de attitude van "wat kan ik betekenen voor iemand anders?"

Tweede vraag. Waar geloven we in?

We geloven in onze creatieve biotoop. Een lerende biotoop die de student uitdaagt om het beste van zich te geven. Daarin zijn onderwijs, praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek en werkveld hecht met elkaar verbonden. Die biotoop staat bijgevolg garant voor een toonaangevende praxis.

Derde vraag. Wat is cruciaal voor de toekomst van Vlaanderen?

Vandaag en morgen des te meer, moet onze samenleving op elk beschikbaar talent kunnen rekenen. Talent is ons enige groot kapitaal. Het doel moet worden dat meer mensen over een diploma hoger onderwijs beschikken. Daardoor zal de algemene kennis en de persoonsontwikkeling van de Vlaamse bevolking stijgen. Daardoor zullen mensen meer in staat zijn om hun loopbaan in eigen handen te nemen. Ze zullen meer in staat zijn om hun maatschappelijk engagement tout court, op te nemen.

Investeren in talent is bijgevolg investeren in de toekomst van de samenleving.

Maar in 2016 investeerde Vlaanderen slechts 1,3% van het BRP in zijn hoger onderwijs en het flankerende beleid errond. Of bijna 750 miljoen euro minder dan het vergelijkbaar OESO-gemiddelde. Vlaanderen investeert dus onvoldoende in de toekomst van haar samenleving, in de ontwikkeling van haar talent. Dat moet ambitieuzer. Dat kan ook lukken als hoger onderwijs, overheid, werkveld én studenten samen hogere ambities willen waarmaken.

Om het talent voor morgen te vormen, willen we alvast als hogescholen de komende jaren nog meer studenten en zij-instromers naar Vlaamse hogescholen aantrekken. Daarvoor moeten we de kans krijgen om nog meer te investeren in onze lerende biotoop, die daardoor nog meer open kan zijn naar de praktijk en erin overloopt. Zodat levenslang leren natuurlijk gedrag wordt, en zodat we elk talent met maatwerk omringen. Minder een 'one-size-fits-all'-benadering, maar een benadering waarin we diversiteit, openheid en mobiliteit omarmen. Dat is nodig om onze welvaart en ons welzijn in stand te houden.

Om een lang verhaal kort te maken: we willen van goede hogescholen geweldige hogescholen maken. Dat kan enkel lukken als iedereen mee aan de kar trekt: VLHORA als belangenverdediger, de hogescholen als spil in dit verhaal, en natuurlijk ook de volgende Vlaamse regering. Die steun is essentieel.

Om beleidsmakers hierin te begeleiden, hebben VLHORA en de Vlaamse hogescholen een memorandum uitgewerkt. Daarin zien we vijf hefboomen om onze hoge ambities waar te maken:

1. Een adequate programmatie van nieuwe opleidingen, flexibel aanpasbaar aan de noden van het werkveld.
2. Een flexibel en modulair aanbod levenslang leren van graduaats-, bachelor- en master-opleidingen met een professionele finaliteit.
3. Meer praktijkgericht wetenschappelijk onderzoek om de Vlaamse innovatie-paradox op te lossen.
4. Meer ambitie voor internationale mobiliteit van staf en studenten en Engelstalige opleidingen.
5. Een extra financiering van 1.500 euro per student om tot een vergelijkbaar niveau te komen met wat de top-10 regio's in talentcompetitiviteit, gemiddeld investeren.

Het VLHORA-memorandum presenteren we vandaag op dit congres, in het huis van de Vlaamse democratie. Vijf algemeen directeurs van evenveel hogescholen zullen onze beleidsvragen argumenteren, politici zullen erover debatteren.

Maar onze ambities verdienen ook een breder én langer debat. Daarom blijven we het ook in de weken en maanden na het congres op de publieke agenda zetten, met de campagnehashtag #TalentvoorMorgen op Facebook, LinkedIn en Twitter.

We nodigen alle experts, opiniemakers, politici, maar ook geïnteresseerde burgers en studenten uit om ons te volgen, deel te nemen aan het gesprek en jullie stem te laten horen. Want hoe luider die klinkt, hoe groter het maatschappelijk draagvlak voor ons plan.

Graag willen we dit maatschappelijk debat beginnen met de stem van Vlaamse minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, Philippe Muyters en de stem van Vlaamse minister van Onderwijs, Hilde Crevits.

Eric Vermeylen
secretaris-generaal